

Ikäihmisten neuvosto

27.10.2020

Aika 27.10.2020 klo 15:00 - 16:42**Paikka** Kunnanhallituksen huone/Teams**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
22	Kokouksen avaus	3
23	Esityslistan hyväksyminen ja mahdolliset muut asiat	4
24	Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen	5
25	Mäntsälän yleiskaava 2050: Kehityskuvavaihe	6
26	Vanhustenviikon tapahtumia	14
27	Muut esille tulevat asiat	16

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Peltola Veijo Ahonen Matti Härkönen Aulikki Koskenkanto Mirkku Lainila Inkeri Leivoja Matti Lempinen Tapani Liljavirta Eija Niinikoski Terhi Markkanen Eero	puheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen	
Muut	Leirimaa Vuokko	sihteeri	
Poissa	Launonen Pirjo	varajäsen	

Allekirjoitukset

	Veijo Peltola puheenjohtaja	Vuokko Leirimaa pöytäkirjanpitäjä
--	--------------------------------	--------------------------------------

Käsitellyt asiat

22 - 27 §

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä
2.11.2020

Mäntsälän kunnan nettisivut

Ikäihmisten neuvosto

§ 22

27.10.2020

Kokouksen avaus

Ikäihmisten neuvosto 27.10.2020 § 22

Esitys: Kokouksen avaus / puheenjohtaja.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Esityslistan hyväksyminen ja mahdolliset muut asiat

Ikäihmisten neuvosto 27.10.2020 § 23

Esitys: Esityslistan hyväksyminen ja mahdolliset muut asiat.

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Ikäihmisten neuvosto 27.10.2020 § 24

Esitys: Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja.

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Ikäihmisten neuvosto	§ 25	27.10.2020

Mäntsälän yleiskaava 2050: Kehityskuvavaihe

98/10.02.02/2018

Kuntakehityslautakunta 20.03.2019 § 36

Koko kunnan yleiskaavatyö on siirtymässä kehityskuvavaiheeseen. Ensimmäisen vuoden aikana on työstetty digitaalisia kartta-aineistoja, rakennettu selvityskirjastoja, analysoitu nykytilannetta sekä käynnistetty ja ohjattu maisemaa, liikennettä ja kulttuuriympäristöjä koskevia perusselvityksiä. Paljon työaikaa ovat vaatineet myös olemassa olevien rekisterien korjaustyöt. Kaavatyön aloitus toteutettiin kesäkuussa 2018 kyläiltoina eri puolilla Mäntsälää. Kyläiltoista saatiin asukkailta kokemusperäistä paikallistuntemusta ja mielenkiintoisia näkökulmia jatkotyöhön. Kaikki kyläiltoissa kerätty tieto on digitoitu paikkatietoaineistoksi hyödynnettäväksi jatkosuunnittelussa omana tasonaan Mäntsälän kunnan käyttämässä karttaohjelmassa. Parhailaan valmistellaan ensimmäisen vuoden aineiston julkaisua kokonaisuutena kaavan nettisivuilla.

Kuntakehityslautakunta on vuoden 2018 aikana ohjannut ja tukenut yleiskaavatyön edistymistä erillisissä teemakokouksissa. Tätä hyväksi todettua työskentelytapaa on syytä jatkaa seuraavassakin valmisteluvaiheessa.

Yleiskaavaan ei ole ollut käytettävissä suunniteltua henkilötyöpanosta, mikä näkyy erityisesti kaavatyöstä tiedottamisessa ja valmisteluaineiston julkaisemisessa. Tämä on tietenkin asukkaiden ja toimijoiden näkökulmasta valitettavaa ja tiedottamisen parantaminen ansaitsee jatkotyössä erityishuomiota.

Kehityskuvavaiheessa valmistaudutaan lopullisen yleiskaavan kaksitasoisuuteen. Mitoitettavia kehityskuvia laaditaan sekä koko kuntaan että tarkemmin asemakaava-alueille. Kehityskuvilla mallinnetaan riittävän erilaisia maankäytön tehokkuuksia ja vertaillaan lopuksi niiden vaikutuksia. Kehityskuvien pääsisällöt tarkentuvat työn edetessä, mutta lähtökohtana kehityskuvatyölle molemmissa mittakaavoissa ovat 1. ”nykymalliin”, 2. ”kultainen keskietie” sekä 3. ”kasvukäytävän vetovoima”. Kehityskuvissa mallinnetaan asumisen lisäksi yritystoimintaa. Mitoitettavien kehityskuvien rinnalla tarkastellaan tulevaisuuden megatrendejä ja ilmiöitä ja niiden vaikutuksia Mäntsälään. Pohdinnan keskiössä ovat paikallisesti vaikuttavat muutokset: Mihin on syytä varautua? Mitä uusia mahdollisuuksia tulevaisuus tarjoaa? Samalla työstetään myös erilaisten asumistoiveiden pohjalta mahdollisia tulevaisuuden asukasprofieileja.

Kehityskuvavaiheen päätteeksi järjestetään vuodenvaihteessa 2019/2020 valtuustoseminaari, jossa asetetaan tilaisuutta varten valmisteltujen mitoitussmallien, tulevaisuusnäkökulmien ja vaikutusten arviointien pohjalta tarkemmat tavoitteet seuraavan vaiheen kaavaluonnostyölle. Valtuustoseminaarin jälkeen valmisteluaineistoja ja kaavaluonnokselle

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Ikäihmisten neuvosto	§ 25	27.10.2020

asetettuja tavoitteita esitellään myös asukkaille ja toimijoille omassa kaavaillassaan. Alkusyksystä kuntakehityslautakunnalle järjestetään oma teemakokouksensa yleiskaavatyöstä. Tilaisuuksien tarkka ajankohta tarkentuu lähempänä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa yleiskaavan suunnittelualueeksi on määritelty koko Mäntsälä. Juuri vahvistuneelle Sälinkää-Soukkion osayleiskaava-alueelle ei lähtökohtaisesti ole tarkoitus osoittaa muutoksia. Arola-Jokelanseudun osayleiskaava-alueen rooli taas ratkeaa työn edetessä. Yleiskaavatyön alkuvaiheessa paikkatietoaineistoja ja analyysejä on työstetty koko kunnasta, jotta niiden pohjalta voidaan muodostaa koko kuntaa koskevia johtopäätöksiä. Tehdyt aineistot ja analyysit tulevat palvelemaan myös kunnan muuta toimintaa ja hankkeita. Laajemman näkökulman saamiseksi myös kehityskuvavaiheen mitoitussmallit laaditaan koko kuntaan.

(Valmistelijat yleiskaava-arkkitehti Johanna Sääksniemi, kavasuunnittelija Outi Kampman ja suunnitteluavustaja Sara Dahlström)

Kaavoitusjohtajan päätösesitys:

Kuntakehityslautakunta esittää kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi yleiskaavatyön kehityskuvavaiheelle esitetyn tavoitteellisen aikataulun ja työsisällön sekä pyytää lähettämään asian kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Käsittely:

Yleiskaava-arkkitehti Johanna Sääksniemi esitteli asiaa.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanhallitus 08.04.2019 § 80

Kunnanjohtajan päätösesitys

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Ikäihmisten neuvosto	§ 25	27.10.2020

Kunnanhallitus hyväksyy yleiskaavatyön kehityskuvavaiheelle esitetyn tavoitteellisen aikataulun ja työsisällön sekä lähettää asian kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Käsittely: Kaavoitusjohtaja Lauri Pourua ja maankäyttöinsinööri Vesa Gummerusta kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

- Merkittiin, että Anna Helin ja Heta Ravolainen-Rinne saapuivat kokoukseen tämän pykälän aikana.

Kunnanvaltuusto 15.04.2019 § 36

Esitys

Kunnanvaltuusto merkitsee yleiskaavatyön kehityskuvavaiheen tavoitteellisen aikataulun ja työnsisällön tiedoksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kuntakehityslautakunta 16.09.2020 § 70

Kuntakehityksen yleiskaavatiimi on valmistellut yleiskaavan kehityskuva-asiakirjoja kunnanhallituksessa 8.4.2019 hyväksytyjen työsisältöjen pohjalta. Yleiskaavatyön tavoitteellinen aikataulua on osoittautunut mahdottomaksi noudattaa henkilömuutosten ja talvella 2020 alkaneen pandemian vaikutusten vuoksi, esimerkiksi valmistelutyö vuorovaikutteisuudesta ennen kehityskuvien nähtäville asettamista on jouduttu tinkimään. Kehityskuvien valmistelun aikana talven, kevään ja kesän 2020 aikana on järjestetty kuntakehityslautakunnan kanssa yhdeksän yhteistä työpajailtaa, joiden kuluessa on käyty läpi erityisesti kirkonkylätaajaman ja haja-asutusalueiden keskeiset kehittämisperiaatteet sekä kunnan kehityksen keskeisimmin vaikuttavat megatrendit.

Kehityskuvat eivät ole maankäyttö- ja rakennuslain mukainen kaavan vaihe, mutta usein yleiskaavatöissä käytetty lisävaihe, jonka aikana luodaan maankäyttö- ja rakennuslain näkökulmaa laajempia ja toiminnallisempia katsauksia suunnittelualueen nykytilaan ja kehitysnäkymiin. Tätä tarkoitusta palvelevat kehityskuva-aineistoon sisältyvät tulevaisuustarkastelut ja asukasprofiilit.

Tulevaisuustarkasteluina on käyty läpi mm. Uudenmaan liiton laatimia tulevaisuusraportteja ja verrattu niitä nykyisen kuntastrategian SWOT-analyysipohjaiseen tulevaisuusympäristön arviointiin. Löydettyjen megatrendien ristiintaulukoinnissa lähtökohdaksi on otettu ytimekäs Uudenmaan liiton 5.0 -tulevaisuustarkastelu. Kuntakehityslautakunnan

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Ikäihmisten neuvosto	§ 25	27.10.2020

työpajassa näistä on valikoitu kolme Mäntsälän kehityksen kannalta keskeisintä tarkempaan analyysiin.

Mäntsälän kirkonkylän osalta on valmisteltu kolme mitoittavaa kehityskuvaa. Valmisteluvaiheen aikana ei kyetty tunnistamaan annettuihin otsikoihin ("Nykymalliin", "Kultainen keskitie" ja "Kasvukäytävän vetovoima" liittyen sellaisia keskeisiä eroja yhdyskuntarakenteeseen vaikuttavissa kehitysvoimissa, että eri vaihtoehtoja kesken oli päädytty olennaisesti toisistaan poikkeaviin yhdyskuntarakenteisiin, vaan kolme kehityskuvaa pikemminkin ovat yhden ja saman rakenteen jalostamista kolmessa erilaisessa taloudellisten mahdollisuuksien ympäristössä. Historiallisesti Mäntsälä on kasvanut erityisesti taloudellisten nousukausien aikana. Mäntsälän 2010-luvun mittaan hiipunut kasvu heijastaa myös samalla koko maan talouskehityksen hitautta. Niinpä nopeimman kasvun kehityskuvavaihtoehto "Kasvukäytävän vetovoima" pitää sisällään oletuksen suotuisista taloudellisista oloista, jolloin myös esim. liikenneverkkoa ja palveluita kyetään rakentamaan ja ylläpitää laajemmin kuin muissa vaihtoehtoissa.

Kehityskuvia varten on laadittu osa-alueittainen väestöennuste vuoteen 2050. Se noudattaa vuoteen 2028 saakka kunnan virallista väestöennustetta, ja on ekstrapoloitu samoja kasvuoletuksia käyttäen vuoteen 2050 saakka kymmenvuotiskausittain. Mitoituksen osalta kirkonkylätaajaman kolmen kehityskuvan väestönkasvu ja asuinrakentamisen tarve asettuvat jotakuinkin suhdelukuihin 1: 2: 3.

Kehityskuvan 1 "Nykymalliin mukaan Mäntsälän kunnan väkiluvun keskimääräinen vuotuinen kasvu olisi 0,2 – 0,5 %, jolloin väkiluku v. 2050 oli vajaa 23 000 asukasta. Näistä Kirkonkylän asemakaava-alueelle asuisi n. 12500 (lähtötilanteessa 11000). Kehityskuvan 2 " Kultainen keskitie" mukaan väkiluvun keskimääräinen vuotuinen kasvu olisi 0,3 – 0,7 %, jolloin Mäntsälän väkiluku v. 2050 olisi n. 24200 asukasta, näistä Kirkonkylän asemakaava-alueelle asuisi n. 13300. Kehityskuvan 3 "Kasvukäytävän vetovoima" mukainen vuotuinen väestönkasvu olisi 0,7 – 1,0 % Mäntsälän väkiluku v. 2050 olisi n. 26900 asukasta, joista Kirkonkylän asemakaava-alueelle asuisi n. 14200.

Väestöennusteista päästään arvioimaan tarvittavien rakentamisalueiden määrää asumisväljyyskehityksen ja rakentamisalueiden aluetehokkuuden kautta. Kaikissa kehityskuvavaihtoehtoissa otetaan tavoitteeksi kirkonkylän keskeisten alueiden täydentävä ja tiivistävä rakentaminen. Näin voidaan korvata suuri osa uudisalueiden tarpeesta ja voidaan vastata Mäntsäläkin koskevista yhdyskuntarakenteen tuottamien hiilidioksidipäästöjen voimakkaan vähentämisen tavoitteisiin. Viime vuodet Mäntsälän asuntorakentamisen painopiste on ollut Kirkonkylän keskustaan ja rautatieaseman lähelle toteutetussa kerrostalo-, pienkerrostalo- ja rivitalorakentamisessa. Saman trendin oletetaan jatkuva. Toisaalta kirkonkylän ydintä ympäröivät 1960-80 -lukujen pientaloalueet ovat tulossa peruskorjausikään, jolloin myös näiden kortteleiden uudistaminenkin voi tulla kyseeseen. Kirkonkylän sisältä on löydetty rakentamiseen hyvin

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Ikäihmisten neuvosto	§ 25	27.10.2020

sopivia vielä rakentamattomia alueita. Välttämättömät yhdyskuntarakennetta laajentavat uudisalueet sijoittuvat mm. Anttilan ja Lempivaaran alueiden pohjoispuolelle. Toisaalta on pyritty välttämään taajaman vetovoimatekijöinä toimivien metsäisten mäki-alueiden ottamista laajamittaisesti rakentamisen piiriin.

Mäntsälään tarvitaan myös uusia työpaikka-alueita nykyisen Kapulin tullessa täyteen varatuksi. Kapulia on mahdollisuus laajentaa länteen Hyvinkääntien suunnassa, vaihtoehtona on suurten yhtenäisten työpaikka-alueiden toteuttamiseksi Pornaistentien länsipuolella olevan ns. Poikkien alueen merkittävä laajentaminen etelään ja kohti Mäntsälänjokea. Kunnan kärkihankkeena on saada kehitettyä vt4:n Tuuliruusun palvelualueita palvelevasta liittymästä normaali moottoritie-liittymä ja liittää se st 140:hen. Uusi liittymä helpottaisi kirkonkylätaajaman eteläosassa alueen valtakunnallisesti tärkeän logistisen aseman hyödyntämistä ja loisi raskaalle liikenteelle uusia reittivaihtoehtoja Toisaalta vanhoista alueista Kruunun alue kaipaa taajamakuvallista uudistamista, Sälinkääntien teollisuusalue taas sijaitsee pohjavesialueella lähellä kunnan tärkeintä vedenottamoaa, kuten myös Liljendalin alue. Työpaikka-alueet ovat siten voimakkaasti profiloituneita, ja niiden muuttaminen olennaisesti toisenlaiseen käyttöön vaatisi pitkän ajan.

Liikenneverkon kehittämistavoitteet on kehityskuvatyössä pelkistetty kirkonkylän alueen kärkihankkeisiin ja tavoiteverkoksi.

Liikenteen kärkihankkeet ovat

1. Tuuliruusun ETL ja sen liittyminen Mt 140:een
2. Vt 25 kehittäminen Mäntsälä ETL (eteläinen) – Mt 140
- 2B Kapulin teollisuusalueen liikenteen kehittäminen
3. Isolammintien jatke Sälinkääntielle
4. Pikavuoropysäkit moottoritiele Mäntsälän rautatieaseman yhteyteen
5. Lahdentien (Mt 140) kehittäminen Mäntsälän keskustan kohdalla
6. Katuyhteys Liljendalin yritysalueelta (Mt 11732) – Porvoontie (Kt 55)

Kehityskuvien mitoituksessa ei ole suoraan otettu kantaa rakentamisen suuntautumisesta taajamien ja haja-asutusalueen välillä. Nykyisen kuntastrategian mukaan taajamiin suuntautuu 70% rakentamisesta. Käytännössä taajamiin on suuntautunut tätä suhdetta suurempi osa rakentamisesta, erityisesti viime vuosina. Toisaalta Helsingin MAL-sopimus velvoittaa ohjaamaan seudullisesti jopa 90% seudullisesti ensisijaisille, hyvin kestävin liikennemuodoin tavoitettaville alueilla, jotka Mäntsälän osalta sijaitsevat kirkonkylätaajaman keskeisillä alueilla.

Hyökännummen taajamassa kasvun arvioidaan olevan keskimäärin suhteellisesti suurempaa kuin kirkonkylässä, koska taajama sijaitsee keskeisemmin Helsingin työssäkäyntialueella. Taajaman laajentamiseksi tarjotaan kaksi strategista vaihtoehtoa: laajentuminen Tuusulan kunnan tuntumassa Linjatien suunnassa kaakkoon Jyväskylän pelloille kohti Arolaa tai pohjoiseen/ koilliseen kohti Ohkolan kyläaluetta.

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Ikäihmisten neuvosto	§ 25	27.10.2020

Haja-asutusalueella pyritään tunnistamaan eri tyyppisiä alueita ja kehittämisvyöhykkeitä. Nyt hajarakentamista ohjataan v. 2006 hyväksytyllä kolmiportaisella edullisuusvyöhykkeistyksellä (kyläkeskukset, kyläalueet, muu haja-asutusalue). Järjestelmää pyritään kehittämään siten, että huomioidaan yhdyskuntarakenteessa ja sen ohjaamiseen vaikuttavissa tekijöissä 15 vuodessa tapahtunut kehitys ja tunnistamalla nykyisen järjestelmän luomat rakentamismahdollisuuksien kapeikot. Lähtökohtana on säilyttää nykyinen suunnittelutarvealue ja pitää mitoitusvyöhykkeistys yksinkertaisena ja ymmärrettävänä. Lähtökohtana on edelleen osoittaa kyliin 1 tai 2 mitoitusvyöhykettä, kehityskuvakartoilla päävaihtoehtona on periaatteellinen kahden vyöhykkeen malli. Kylien lisäksi maaseudun rakenne on tiivistynyt alemman tieverkon ja merkittävimpien, läpiajettavia lenkkejä muodostavien yksityisteiden varaan. Tutkitaan mahdollisuutta osoittaa sekundäärinen mitoitusvyöhyke tärkeimpien kyläteiden ympärille esim. 150/ 300/ 500 metrin etäisyyksillä. Maa- ja metsätalousvaltainen muu haja-asutusalue muodostaisi yhden tai kaksi vyöhykettä.

Mitoitusperuste ja se, mihin rakentaminen yleiskaavalla pyritään ohjaamaan, voivat poiketa toisistaan. Mitoitusvyöhykkeet eivät myöskään suoraan huomio eräitä ympäristön positiivisia tai negatiivisia arvotekijöitä (esim. kulttuuriympäristö, pohjavesialueet, melu, tärinä), vaan näistä annetaan yleiskaavassa suunnitteluun vaikuttavia määräyksiä, jotka huomioidaan aikanaan suunnittelutarveharkinnassa.

Kehityskuva-aineiston nähtävillä asettaminen ja vuorovaikutus sekä jatkotyön aikataulu

Yleiskaavan laatimiselta on odotettu vuorovaikutteisuutta ja osallistumistilaisuuksien järjestämistä. Kehityskuvamateriaali asetetaan nähtävillä kunnantalolle ja kunnan internet-sivuille. Kunnan hallintosääntö sallii yleiskaavan valmisteluvaiheen materiaalin nähtävillä asettamisen lautakannan päätöksellä, mikä on järkevä menettelytapa nyt koronapandemian aikana. Kehityskuva-aineistot esitellään myös kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle. Nähtävilläolon aikana pyritään järjestämään kyläkierros, jossa useammassa alueellisessa yleisötilaisuudessa kehityskuva-aineistoa esitellään, ja siitä on mahdollista keskustella valmistelijoiden kanssa. Nähtävilläolon aikana kehityskuva-aineistosta on mahdollista antaa kirjallista tai suullista palautetta (mielipide). Lisäksi aineistosta pyydetään lausunnot kunnan eri toimialoilta ja viranomaisilta.

Kyläkierros vaatii kehityskuvien karttamateriaalilta uusia suuremmissa mittakaavassa olevia karttatulosteita, joita ei ole vielä tuotettu. Lähtökohtaisesti nähtävillä asetetaan ja lausunnot pyydetään kehityskuvaselostusta, joka sisältää karttojen pienennykset.

Kehityskuvasta saatu palaute luokitellaan ja sille laaditaan vastineet. Kehityskuvavaiheen lopussa (alustavasti tammikuussa 2021) on tarkoitus järjestää valtuustotyöpaja, jossa työstitään kehityskuvista saadun

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Ikäihmisten neuvosto	§ 25	27.10.2020

palautteen pohjalta linjauksia ja ohjeistuksia yleiskaavaluonnoksen laatimista varten. Näistä linjauksista ja luonnosvaiheeseen siirtymisestä päättää kunnanhallitus (alustavasti helmikuussa 2021). Yleiskaavaluonnos on tarkoitus asettaa nähtäville kesäksi 2021.

(Valmistelijat yleiskaava-arkkitehti Mika Ahonen, kaavasuunnittelija Outi Kampman ja kaavasuunnittelija Sara Dahlström)

Kuntakehitysjohtajan päätösesitys

Kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä Mäntsälän yleiskaava 2050:n kehityskuva-aineiston julkisesti nähtäville asettamista varten ajalle 24.9. – 2.11.2020 sekä pyytää tarvittavat viranomaislausunnot 2.11.2020 mennessä,
- valtuuttaa kuntakehityksen viimeistelemään nähtäville asetettava aineisto ja tuottamaan nähtävilläpitoa ja kyläkerrosta varten sopivassa mittakaavassa olevia versioita kehityskuvakartoista kuitenkin siten, että kehityskuvaselostus on varsinainen nähtäville asetettava asiakirja,
- hyväksyä esitetyn tavoitteellisen aikataulun ja työsisällön yleiskaavan kehityskuvavaiheen loppuunsaattamiseksi ja luonnosvaiheeseen siirtymiseksi,
- järjestää kehityskuvien nähtävillä olon aikana esittely- ja keskustelutilaisuuksien sarjan ("kyläkerros") koronaviruspandemian asettamien rajoitusten puitteissa sekä
- lähettää asian kunnanhallitukselle tiedoksi.

Käsittely: Kuultavana oli yleiskaava-arkkitehti Mika Ahonen asiantuntijana asiassa.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Mäntsälän yleiskaava 2050 kehityskuvaselostus

Ikäihmisten neuvosto 27.10.2020 § 25

Yleiskaavan laadinnassa tulee huomioida asumisen monimuotoisuus sekä eri ikäiset ja eri elämänvaiheessa olevat ihmiset, liikenteen, luonnonsuojelun ja virkistyksen tarpeet.

Yhteisöllisellä asuinalueella on kaikenikäisten kansalaisten hyvä asua. Onnistuneet toimintamallit ovat asukaslähtöisiä ja perustuvat asukkaiden, järjestöjen, kuntatoimijoiden ja palveluntuottajien yhteistyöhön. Esteettömät ja turvalliset asumisympäristöt sekä monimuotoiset yhteiset sisä- ja ulkotilat edistävät yhteisöllisyyttä.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kuntakehityslautakunta	§ 36	20.03.2019
Kunnanhallitus	§ 80	08.04.2019
Kunnanvaltuusto	§ 36	15.04.2019
Kuntakehityslautakunta	§ 70	16.09.2020
Ikäihmisten neuvosto	§ 25	27.10.2020

Asuinoloilla, asuinympäristöllä ja sosiaalisilla suhteilla on keskeinen merkitys hyvinvoinnin ja toimintakyvyn säilyttämiselle. Ikääntyneille vihreän ympäristön myönteiset vaikutukset hyvinvointiin ja terveyteen ovat voimakkaampia ja yhtenäisempiä kuin muilla aikuisilla

Päätösehdotus:

Päätösehdotus esitetään kokouksessa.

Päätös:

Ikäihmisten neuvoston päätti antaa seuraavan lausunnon:

Mäntsälän yleiskaava 2050:n kehityskuva-asiakirja on hyvin ja monipuolisesti laadittu. Lisäyksenä, että markkinointihenkisyyttä ja positiivisempaa lähestymistapaa voisi sisällyttää asiakirjaan.

Ikäihmisten neuvosto pitää tärkeänä, että yhdyskuntarakenne mahdollistaa kunnan sisäisen liikenteen: palvelu/kutsutaksi/julkinen liikenne.

Yleiskaavan laadinnassa tulee huomioida asumisen monimuotoisuus sekä eri ikäiset ja eri elämänvaiheessa olevat ihmiset, liikenteen, luonnonsuojelun ja virkistyksen tarpeet.

Yhteisöllisellä asuinalueella on kaikenikäisten kansalaisten hyvä asua. Onnistuneet toimintamallit ovat asukaslähtöisiä ja perustuvat asukkaiden, järjestöjen, kuntatoimijoiden ja palveluntuottajien yhteistyöhön. Esteettömät ja turvalliset asumisympäristöt sekä monimuotoiset yhteiset sisä- ja ulkotilat edistävät yhteisöllisyyttä.

Asuinoloilla, asuinympäristöllä ja sosiaalisilla suhteilla on keskeinen merkitys hyvinvoinnin ja toimintakyvyn säilyttämiselle. Ikääntyneille vihreän ympäristön myönteiset vaikutukset hyvinvointiin ja terveyteen ovat voimakkaampia ja yhtenäisempiä kuin muilla aikuisilla

Ikäihmisten neuvosto	§ 12	17.06.2020
Ikäihmisten neuvosto	§ 18	02.09.2020
Ikäihmisten neuvosto	§ 26	27.10.2020

Vanhustenviikon tapahtumia

Ikäihmisten neuvosto 17.06.2020 § 12

Vanhustenpäivää on vietetty jo vuodesta 1954 lähtien lokakuun ensimmäisenä sunnuntaina. Sitä seuraava viikko on Vanhustenviikko.

Tänä vuonna Vanhustenviikkoa vietetään 4.-11.10.2020 teemalla Onni on vanheta.

Hyvä Ikä -tapahtuma järjestetään 30.9-1.10.2020 Messukeskuksessa, jos tilanne sallii. Hyvä Ikä-tapahtumaan on jo kiinnitetty monta mielenkiintoista puhujaa kuten Vappu Taipale ja Jari Sinkkonen. Vanhustyön keskusliiton edustajat tulevat puhumaan vanhuuteen varautumisesta, ikäihmisten yksinäisyydestä ja asuntojen korjausneuvonnasta.

Mäntsälän vanhustenviikon pääjuhlaan varten on varattu Valtuustosali 9.10.2020 klo 9.00-11.00.

Kevään aikana koronapandemian vuoksi on ollut rajoituksia tapahtumien järjestämiseen, eikä tilanne ole täysin ohi tälläkään hetkellä. Tämä tulee huomioida myös suunnitellessa lokakuun vanhustenviikon juhlaa, ja miettiä myös vaihtoehtoisia tapoja muistaa kunnan ikäihmisiä. Yksi vaihtoehto voisi olla kotiin tai palvelutaloihin postitettava Onni on vanheta-virikepaketti, jossa olisi virikkeellistä toimintaa kuten laulunsanoja, jumppaohjeita, aivojumppaa, runoja jne.

Päätösesitys: Ikäihmisten neuvoston jäsenet suunnittelevat ohjelman vanhustenviikon juhlaan ja esittävät kuka kutsutaan juhlapuhujaksi. Koronan aiheuttaman poikkeusolojen vuoksi mietitään myös vaihtoehto ikäihmisten muistamiselle, jos juhlan järjestäminen ei ole mahdollista.

Päätös: Päätös vanhustenviikon juhlan järjestämisestä siirrettiin elokuun kokoukseen. Päätöksen siirtämiseen vaikutti koronan aiheuttama epävarmuus.

Ikäihmisten neuvosto 02.09.2020 § 18

Kesällä koronatapausten määrä laski Suomessa ja rajoituksia purettiin mm. kokoontumisten henkilömäärä nostettiin 50=> 500. Kaiken aikaa on ollut voimassa turvallisuusohjeet: turvavälien pitämiseen sekä käsi- ja yskimishygieniasta huolehtimiseen.

Kesän kuluessa on maailmalla havaittu koronatapausten lisääntymistä samoin Suomessa. Suomen osalta tilanne on vielä hallittavissa, mutta selvä noususuhdanne koronatapausten määrissä on havaittavissa.

Suomessa koronaa esiintyy alueellisesti hyvin vaihtelevasti ja sairastuneiden keski-ikä on laskenut.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Ikäihmisten neuvosto	§ 12	17.06.2020
Ikäihmisten neuvosto	§ 18	02.09.2020
Ikäihmisten neuvosto	§ 26	27.10.2020

Koronan aiheuttama epävarmuus tullee huomioida päätettäessä Vanhustenviikon juhla järjestelyistä, ja otettava perinteisen juhlan rinnalle muitakin vaihtoehtoja.

Esitys:

Ikäihmisten neuvosto päättää, missä muodossa vanhustenviikon 4-11.10.2020 tapahtumat - ja juhla järjestetään Mäntsälässä.

Päätös:

Vanhustenviikolle 9.10.20 suunniteltu juhla siirretään vuoteen 2021.

Seurakunnan kirkkopyhä toteutetaan ainakin jumalanpalveluksen osalta 4.10.20.

Perinteisen juhlan vaihtoehtoina selvitetään:

1) Lähetetään kirje +70 vuotiailla. Kirjeessä olisi jumppanauha, jumppaohjeet ja infopaketti ikäihmisten neuvoston toiminnasta.

2) Elokuvan esittäminen tilausnäytöksenä ikäihmisille Mäntsälän uudessa elokuvateatterissa ja mahdollinen kahvitarjoilu.

Ikäihmisten neuvosto 27.10.2020 § 26

Vanhustenviikon perinteinen juhla korvattiin ikäihmisten elokuvapäivällä 7.10.20. Kyseisenä päivänä järjestettiin yhdessä Mäntsälän Cine-elokuvateatterin yrittäjien kanssa kaksi maksutonta porrastettua elokuvaesitystä, Tove Janssonin elämäkertaa. Elokuviin oli ennakkoilmoittautuminen ja liput menivät nopeasti.

Elokuvateatterissa on kaksi elokuvasalia, joihin otettiin 50% salien normaali kapasiteetista: 40/80 ja 60/120. Eli 100 ikäihmistä pääsi osallistumaan elokuvaesityksiin. Kahvitarjoilu oli ennen elokuvaesitystä.

Tapahtumassa noudatettiin koronan vuoksi tiukkoja turvallisuusohjeita, joista oli tehty kirjallinen suunnitelma: turvavälit, huolellinen käsi- ja yskimishygienia ja kasvomaskit olivat käytössä. Ryhmät eivät olleet missään vaiheessa tekemisissä toistensa kanssa.

Päätösehdotus:

Merkitään ikäihmisten neuvostolle tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin ikäihmisten neuvostolle tiedoksi.

Muut esille tulevat asiat

Ikäihmisten neuvosto 27.10.2020 § 27

Muut esille tulevat asiat.

- Keusoten ajankohtaiset
- Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen avustusasiat

Keusoten ajankohtaiset: Ikäihmisten neuvosto lähettää Keusoten päättäjiille selvityspyynnön Mäntsälän Terveysaseman toimintaan liittyvistä epäkohdista.

Ylimääräisten avustusten päätökset on tehty 22.10.20 hyte lautakunnassa ja päätökset lähetetään mahdollisimman pian hakijoille.

Mäntsälän ev.lut seurakunta järjestää yli 65 vuotiaalle tarkoitettuja koronanpurkuryhmiä: kolme kahdeksan hengen ryhmään, jotka kokoontuvat kaksi kertaa Ankkurissa. Tapaamiset kestävät kaksi tuntia. Tapaamisten aikana keskustellaan luottamuksellisesti, mitä ajatuksia ja tunteita korona on tuonut. Tavoitteena osallistujien voimavarojen tukeminen ja uusien keinojen löytäminen.

Ankkurin aamiaiset ja palvelupäivä eivät toteudu marraskuussa.